

Paliativní péče

Paliativní péče je medicínský obor, který poskytuje péči lidem se závažným onemocněním^[1]. Může se jednat o nevyléčitelná onemocnění (např. diabetes mellitus, HIV, ischemická choroba srdeční, generalizovaná malignita), ale také onemocnění, které má šanci na vyléčení, ale zásadně ovlivňuje život pacienta (např. primární tumor, akutní respirační selhání, polytrauma). Cílem je zlepšit kvalitu života pacienta a jeho rodiny, přinést úlevu od symptomů a stresu spojeného se závažným onemocněním. Je poskytována v jakémkoliv věku a v jakémkoliv stádiu onemocnění, i současně s kurativní léčbou.

Paliativní tým

Paliativní medicína poskytuje péči v kontextu **bio-psycho-socio-spirituálních potřebách**. Vzhledem k těmto složkám je péče převážně týmová, kdy se na péči o pacienta podílí **lékař paliatr, paliativní zdravotní sestra, psycholog, kaplan, sociální pracovník**, případně další osoby jako např. **fyzioterapeut** či **farmakolog** a další.

Druhy paliativní péče

Z pohledu časového u nevyléčitelných onemocnění se dělí na:

- **časnou paliativní péči** – poskytována souběžně s kurativní péčí, zejména na začátku trajektorie chronického onemocnění,
- **pokročilou paliativní péči** – poskytována v pokročilé fázi trajektorie chronického onemocnění,
- **terminální** či **hospicovou** paliativní péči – u pacientů s prognózou přežití v řádu týdnů či kratší,
- **péči o pozůstalé** – péče poskytovaná obecně blízkým osobám zemřelého nemocného, zejména v kontextu komplikovaného truchlení.

Grafické zobrazení koncepce paliativní péče.

Z pohledu úrovně odbornosti a zároveň symptomové nálože se rozděluje na^[2]:

- **obecná paliativní péče** – v kompetenci základního oboru, kterého se onemocnění týká, indikovaná vždy, když je diagnostikováno konkrétní onemocnění,
- **specializovaná paliativní péče** – v kompetenci atestovaného paliatra v situacích, kdy plánování či symptomová nálož přesahuje možnosti základního oboru,
- **hospicová paliativní péče** – u pacienta, u kterého

Z pohledu cílové skupiny se dá rozdělit na

- **dětskou** a
- **dospělou**.

Z pohledu místa poskytování se dá rozdělit na:

- **ambulantní** – poskytována na paliativních ambulancích v rámci ambulantních návštěv,
- **nemocniční**
 - **konziliární** – péče poskytovaná v rámci koncilí paliativního týmu,
 - **lůžková** – péče poskytovaná hospitalizovaným pacientům na nemocničním oddělení specializovaném na paliativní péči (tzv. *paliativní jednotka*),
- **hospicová**
 - **lůžková** – poskytována pacientům s prognózou přežití v řádu týdnů či kratší ve specializovaném lůžkovém (tzv. *kamenném*) hospicu,
 - **domácí** – poskytována v domácím prostředí pacientům s prognózou přežití v řádu týdnů či kratší v domácím prostředí, v rámci pravidelných či akutních návštěv týmu tzv. *mobilního* či *domácího* hospicu, který za pacientem dojíždí domů.

Odkazy

Související stránky

- Nevyléčitelné onemocnění
- Hospic
- Portál:Paliativní medicína

Reference

1. Center to Advance Palliative Care. *About Palliative Care* [online]. [cit. 2019-07-06].

<<https://www.capc.org/about/palliative-care/>>.

2. SKÁLA, Bohumil, Ondřej SLÁMA a Jiří VORLÍČEK, et al. *Paliativní péče o pacienty v terminálním stádiu nemoci : Doporučený a léčebný postup pro všeobecné praktické lékaře* [online] . 1. vydání. Praha : Společnost všeobecného lékařství, 2011. 24 s. Dostupné také z <https://www.paliativnimedicina.cz/sites/www.paliativnimedicina.cz/files/users/simicek/paliativni-pece-2011pro_pl.pdf>. ISBN 978-80-86998-51-0.